

Załącznik
do Uchwały Nr XVI/107/2020
Rady Miejskiej w Pruchniku
z dnia 27.04.2020 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2020-2022

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa grupa społeczna dla rozwoju i funkcjonowania, to najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą za sobą wiele skutków pozytywnych, ale pogłębiają też wiele zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko- opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich.

Działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać

i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, praca z rodziną biologiczną ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt 1 w/w ustawy).

Niniejszy program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa dnia 12 marca 2005 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2023,
7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa określa podział kompetencji w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka- wspieranie rodziny	- Pieczą zastępczą rodzinną i instytucjonalną - Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - Adopcje	
Asystent rodziny	- Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - Placówki opiekuńczo – wychowawczej - Usamodzielnienie - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator) - Rodziny pomocnicze	- Ośrodek adopcyjny - Regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna - Interwencyjny ośrodek preadopcyjny
Placówki wsparcia dziennego		
Rodziny wspierające		
Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny		

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;

- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielenie im odpowiedniego wsparcie. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Pruchnik jest gminą miejsko-wiejską, położoną w wschodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie jarosławskim. Od północy gmina Pruchnik graniczy z gminą Zarzecze, od wschodu z gminą Roźwienica, od południa z gminą Krzywca, od południowego zachodu z Dubieckiem, natomiast od północnego zachodu z gminą Kańczuga.

Gmina zajmuje powierzchnię 80,16 km², w jej skład wchodzi miasto Pruchnik i 7 sołectw: Kramarzówka, Jodłówka, Świebodna, Rzeplin, Rozbórz Okrągły, Rozbórz Długi i Hawłowice.

Według danych Urzędu Gminy Pruchnik w latach 2016-2019 liczba ludności gminy nieznacznie się zwiększyła (9450 w 2016r., 9397 w 2017r., 9531 w 2018r., 9757 w 2019r.). Na koniec kolejnych lat większość wśród mieszkańców stanowiły kobiety (4761 w 2016r., 4727 w 2017r., 4798 w 2018r., 4908 w 2019r.).

W analizowanym okresie stale zwiększała się liczba dzieci i młodzieży oraz osób starszych, natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym pozostawała na zbliżonym poziomie.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowano na podstawie danych ze sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku)

ROK	2016	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	1367	1343	1023	876
Liczba mieszkańców w Gminie Pruchnik w danym roku .	9942	9901	9890	9799
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy	13,75%	13,56%	10,34%	8,94%

Tabela nr 2: Przyczyny udzielania wsparcia trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje poniższa tabela (na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku za rok 2019)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1	156	426
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	46	250
W tym: wielodzietność	3	42	237
Bezrobocie	4	125	398
Niepełnosprawność	5	82	203
Długotrwała lub ciężka choroba	6	57	126
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	7	38	157
Przemoc w rodzinie	8	17	79
Alkoholizm	9	30	144
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	1	1

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była w rodzinach z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, ubóstwa oraz potrzeby ochrony macierzyństwa. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Według stanu na 31.12.2019 r. z Gminy Pruchnik 11 dzieci wychowuje się w pieczy zastępczej (9 dzieci w rodzinach spokrewnionych). Konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną wynika często z dysfunkcji lub patologii środowiska, w którym żyje dziecko. Kształtowanie się pieczy zastępczej na terenie Gminy pokazuje poniższa tabela.

Tabela nr 3: Wykaz dzieci z terenu Gminy Pruchnik umieszczonych w pieczy zastępczej (na podstawie danych ze sprawozdań OPS)

ROK	Liczba dzieci umieszczonych z pieczy zastępczej
2016	7
2017	7
2018	9
2019	11

Tabela nr 4: Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2016-2019

ROK	Kwota odpłatności w złotych
2016	27 456,99
2017	33 468,86
2018	49 167,69
2019	68 280,35

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

Tabela nr 5: Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2019

Rodziny	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Ogółem	13	12	15	15
Liczba dzieci w rodzinach	38	39	44	39

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony • Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne) • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży	Słabe strony • Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, mediator rodzinny) – dojazd do miasta powiatowego • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej • Brak rodzin wspierających • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse • Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej • Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	Zagrożenia • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych - „pęd życia” • Wzrost kosztów utrzymania rodzinach • Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemocy • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin i dzieci, zamieszkałych na terenie Gminy Pruchnik, doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w

rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

VII. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

Doskonalenie systemu działalności edukacyjnej, profilaktycznej na rzecz rodzin zagrożonych problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz wsparcie materialne rodzin z dysfunkcjami ubóstwa i bezradności. Aktywizowanie lokalnego środowiska na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

Cele szczegółowe:

1. **Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.**
2. **Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.**
3. **Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.**

Harmonogram realizacji zadań programu przedstawia poniższa tabela

Zadanie i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego				
a) Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Liczba rodzin: - objęta pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, - objęta świadczeniem wychowawczym	OPS w Pruchniku Urząd Miejski w Pruchniku	2020-2020	środki własne, środki zewnętrzne
b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystająca z posiłków	OPS w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych	OPS w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki

edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	monitorowaniem	Placówki Opieki Zdrowotnej, Szkoły		zewnętrzne
d) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Liczba osób, które podjęły terapie. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.	OPS w Pruchniku Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
e) Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS w Pruchniku	Liczba rodzin objęta wsparciem	OPS w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny				
a) Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Liczba asystentów, liczba rodzin objęta asystenturą	OPS w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
b) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowanych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, koszt współfinansowania	OPS w Pruchniku Urząd Miejski w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
c) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	OPS w Pruchniku Urząd Miejski w Pruchniku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
d) Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach	Szkoły OPS w Pruchniku Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
e) Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami,	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.	OPS w Pruchniku Urząd Miejski w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne

stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych				
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców				
a) Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	Liczba rodzin przeżywających trudności	OPS w Pruchniku Placówki oświatowe	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
b) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Gminna Komisja Rozwiązywania ds. Problemów Alkoholowych OPS w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
c) Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	Liczba rodzin współpracujących z asystentem	OPS w Pruchniku Sąd Rodzinny i Nieletnich w Jarosławiu	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne
d) Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których występuje problem przemocy	Liczba założonych niebieskich kart	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Pruchniku	2020-2022	środki własne, środki zewnętrzne

IX. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

X. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Program będzie realizowany poprzez współpracę niżej wymienionych instytucji:

1. Urząd Miejski w Pruchniku
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku
3. Placówki Oświatowe z terenu Gminy Pruchnik
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku
5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
6. Posterunek Policji w Pruchniku
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
8. Sąd rejonowy w Jarosławiu

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadanie trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo i zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków:

1. Budżetu Gminy Pruchnik,
2. Dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych.

XII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji Programu służyć będzie ocenie podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników, określając stopień realizacji celów programu. Monitoring będzie prowadzony w sposób ciągły. Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji w Gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 będzie Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.